

Draga braćo i sestre, dragi hodočasnici,
draga braćo svećenici i bogoslovi,
poštovane časne sestre redovnice,

Liturgija svetkovine Uznesenja Marijina progovara zajedničkim odrednicama koje bismo mogli nazvati slavljem života. U Knjizi Otkrivenja, u prvoj čitanju, čuli smo i vidjeli pred nama dramatičan prizor trudne žene "obučene u sunce, mjesec joj pod nogama, a na glavi kruna od dvanaest zvijezda". Ženi prijeti zmaj, koji joj želi proždrijeti dijete, a svojim repom obara zvijezde nebeske, obara ideale i snove. Najčešće, ta je žena Crkva, Crkva koju u vrijeme nastajanja Knjige Otkrivenja ima pred svojim očima njezin pisac, sv. Ivan apostol i evangelist, Crkva koju u to vrijeme progoni carska vlast. Osim Crkve, u toj ženi mi vidimo i BDM, Isusovu Majku, jer je ona slika, prototip poziva i vjere Crkve. No, u toj ženi može se prepoznati i svatko od nas.

Naime, riječ je o našem ljudskom životu, o životu koji se mora boriti sa silama razdora i rušenja, sa svime što ga pokušava ugušiti, otuđiti, osiromašiti, isprazniti od svih vrednota koje mu pripadaju i tako ga uništiti. I kao pojedinci, ali i kao čitavo ljudsko društvo borimo se sa zmajem kojemu "rep povlači trećinu zvijezda nebeskih te ih obara na zemlju", obara ideale i snove o društvu u kojemu su ljudi braća i sestre. Zmaj želi ugasiti zvijezde, štoviše one-mogući bilo kakav pogled u nebo. Možda se možemo i čuditi toj biblijskoj slici, ali metafora se zbog svoje aktualnosti zadržala sve do danas. I mi zato kažemo da netko nekome »skida zvijezde s neba« - odnosno uništiva ideale, bezobzirno gazi i ismijava ono što je nekome sveto te tako ljudsku dušu ostavlja praznu i u mraku. Skinuti zvijezde s neba znači zatvoriti ljudski život isključivo u ovozemne horizonte i lišiti ga pogleda prema nebu, prema transcendenciji, prema nadnaravnome, prema vječnosti, prema trajnim i neprolaznim vrednotama; te tako čovjeka lišiti ustvari njegova dostojanstva, trajnih i neprolaznih vrijednosti, životne radosti, smisla života i pretvoriti ga u pozemljara i crva koji živi od danas do sutra.

I nismo li, draga braćo i sestre, i mi u situaciji da se kao trudna žena o kojoj govori prvo čitanje moramo boriti da nam taj zmaj ne proždre dijete – sve ono što je sveto u našem ljudskom životu, da se u nas ne uvuče prizemni i sebični mentalitet. Trajno vidimo oko sebe jedan mentalitet koji se postupno uvlači i u nas: Gledaj na sebe, da tebi bude što bolje, jednostavnije i komotnije! Prepusti se užitku! Ma opće dobro, ma pusti ideale! Zašto bi praštao ili praštala onome tko ne traži oprost, tko se ogriješio o tebe i iskoristava tvoju dobrotu? – Vrati jednakom mjerom! Rastani se! - Zašto se gnjaviti s neodgovornim ili teškim bračnim drugom?! Pusti snove o bračnoj vjernosti kad ti se nudi druga mlađa, ljepša i atraktivnija žena! Zašto se lišiti komotnosti i prihvati ustajanje noću i služenje. Ma imamo već jedno dijete, što će nam još jedno?! Zašto ne uživati, nego se gnjaviti s više djece, s njihovim školskim zadaćama, s kuhanjem, pranjem i peglanjem?! Želim svoj mir!

Zlo, draga braćo i sestre, želi proždrijeti i srušiti svaku zvijezdu vjere i mogućnost ostvarenja iskrene i nesebične ljubavi, zvijezdu nesebičnog bračnog predanja i bračnoga sklada, zvijezdu koja se zove radost očinstva i majčinstva, zvijezdu doživjeti starost zajedno. Ne proždire li i

nas danas zmaj - pomodarstva i javnoga mnijenja, kulture smrti i grešnih struktura, ideale tolikih u sebi dobrih, plemenitih, poštenih i čestitih ljudi? Ne rušimo li zvijezde s neba i mi jedni drugima? Nisu li toliki ljudi u situaciji da se moraju boriti da ne klonu duhom jer stalno moraju slušati o korupciji moćnih i bahatih, bore se da ostanu čestiti i pošteni dok moraju gledati kako upravo takvi – baš zato što su čestiti i pošteni, najčešće stradavaju. Jer gledano ljudski – oni kojima u životu ništa nije sveto, ti u životu lakše i bolje prolaze.

I nisu li sa zmajem koji ruši zvijezde suočeni i toliki mladi ljudi među nama, koji su - puni idealizma i vjere da je bračna ljubav i vjernost te žrtva jednoga za drugo nešto uzvišeno i sveto, prisiljeni ići u brak gledajući rastući postotak rastava brakova, pa čak i vlastite rastavljenje roditelje. Prisiljeni su ići u život gledajući raskršćanjenu sredinu u kojoj se živi kao da Boga i ničega svetoga nema. Mnogi se u permisivnoj i erotiziranoj kulturi muče da sačuvaju vjeru u svetost, uzvišenost i dostojanstvo tijela i spolnosti; ljepotu bračne ljubavi; ma vjeru uopće u mogućnost uspjelog braka i sretne obitelji. Već toliki mladi ljudi upali su u gorčinu i bezvoljnost, i dižu ruke i odlaze jer su im nepoštenje, očito krštenje zakona te tolerancija i tromost mjerodavnih institucija srušili zvijezdu poštenja i društvene pravednosti. Srušili smo im zvijezde i oni odlaze tražeći svjetlo sređenijega društva.

No, draga braćo i sestre, mi se nismo ovdje okupili kako bismo plakali i zdvajali nad svojim osobnim i obiteljskim poteškoćama, nad socijalnim i društvenim problemima, nad odlaskom mladih, nad mnoštvom praznih kuća, nad starenjem i demografskim izumiranjem našega hrvatskoga sela i čitavoga naroda ili da bismo prokazivali druge kao odgovorne za takvo stanje, nego smo danas ovamo došli Gospi od Utočišta, Blaženoj Djevici Mariji, koja se također susretala s poteškoćama, ali je na njih reagirala vjerom i predanjem Bogu. I zato smo i mi došli danas ovamo k Njoj, kako bismo samokritički priznali da grešne strukture i objektivne poteškoće ne ispričavaju, niti mogu opravdati našu osobnu mlakost, kršćansku nedosljednost i nevjeru, te da ponajprije mi, koji se zovemo kršćanima, koji smo ovamo došli kao hodočasnici, da mi nažalost nismo dovoljno snažna i zdrava kršćanska alternativa, niti dovoljno privlačna snaga uskrsne preobrazbe Slavonije i Hrvatskoga društva. I da je nama potrebno obraćenje, da je potrebno slijediti Blaženu Djevicu Mariju.

Došli smo ovamo u ovo svetište koje već preko 300 godina okuplja žitelje ovog kraja kako bi i nama – kao našim starima nekoć - do ušiju doprla poruka o blaženstvu skromnih, malenih i poniznih koji su spremni staviti se u službu Bogu i čovjeku, o čemu pjeva Marija u svom himnu kojega smo čuli u evanđeoskom tekstu. Došli smo kako bismo u ovom svetištu molili za svoje osobno obraćenje i za obraćenje našega naroda. Došli smo i želimo svatko od nas pojedinačno i zajednički, kao članovi hrvatskoga društva, usvajati Marijinu vjeru i nadahnjivati se njezinim vjerničkim predanjem u službi Isusu Kristu, hraniti se njezinim životnim stavovima i vrednotama po kojima je ona u potpunosti ostvarila poslanje koje je Bog stavio pred nju i upisala se u povijest uskrsne preobrazbe ovoga dragoga - iako grešnoga - svijeta i društva.

Ovdje smo, draga braćo i sestre, kako bismo usvojili i prihvatali Božji naum o čovjeku. A taj je da je Bog čovjeka stvorio na svoju sliku, kao jedino mjesto Božje prisutnosti na zemlji, i da

je zato čovjek hram Božji, kruna stvaranja, najveća vrednota, da je kao slika Božja stvoren ili kao muškarac ili kao žena, te da biti čovjek znači postojati kao osoba "za" drugu osobu; darivati se u ljubavi i biti obdaren ljubavlju druge osobe, a ne gledati kako će meni biti lakše, jednostavnije i komotnije, nego kako što više ljubiti. Isusov kršćanski pogled na čovjeka kaže da je darivanje u ljubavi – počevši od braka, prijateljstva, radnoga mjesta, odgovornosti koju imamo i prihvaćamo, temeljni i urođeni poziv svakog čovjeka, upisan u našu ljudsku narav. Sveti papa Ivan Pavao II. je stoga tvrdio: "Čovjek ne može živjeti bez ljubavi. On ostaje po sebi neshvatljivo biće, njegov je život liшен smisla, ako mu ne biva objavljena ljubav, ako se ne susretne s ljubavlju, ako je ne iskusi i ne učini svojom, ako na njoj živo ne sudjeluje."

I Biblija nas uči da je čovjek, zato, slika Božja - i to ne toliko u trenutku samoće - kao slika u kojoj se odražava samoća Osobe koja upravlja ovim svijetom, koliko je čovjek slika Božja u trenutku zajedništva; i ta slika Božja nisu samo muškarac i žena pojedinačno, nego se u njihovu međusobnom zajedništvu odsjeva zajedništvo ljubavi među osobama unutar Presvetoga Trojstva. Čovjek je, dakle, slika Presvetoga Trojstva, a nadublje zajedništvo u kojemu se odražava Presveto Trojstvo je iskrena, nježna, vjerna i postojana bračna ljubav; zajedništvo muža i žene. A, budući da je čovjek i njegovo tijelo, i da čovjeka nema bez njegovoga tijela, to znači da kvaliteta slike Božje obuhvaća i ljudsko tijelo, i spolnost. U otajstvu stvaranja slika je Božja utisnuta u čitavoga čovjeka. I zato - bračno darivanje muža i žene, njihova međusobna ljubav i vjernost u dobru i u zlu, u zdravlju i u bolesti, njihovo zajedništvo koje obuhvaća i tijelo i spolnost je sakrament - vidljivi znak i uprisutnjenje nevidljive Božje ljubavi – aktualizacija onoga Trojstvenoga zajedništva koje se spušta na zemlju i ostvaruje među nama ljudima. U njihovoj bračnoj ljubavi se na vidljiv način očituje veličina, snaga, ljepota, vjernost, postojanost i uzvišenost Božje ljubavi prema nama ljudima.

Može li se, draga braćo i sestre, reći nešto ljepše i uzvišenije o dostojanstvu čovjeka, tijela, spolnosti i bračne ljubavi od onoga što nam o tome kaže kršćanski nauk?!

Život, dijete koje napada zmaj iz prvoga čitanja, čuva se i brani, draga braćo i sestre, usvajanjem vrednota, oduševljavanjem idealima, kršćanskom dosljednošću, svjedočkim životom i plivanjem protiv struje malodušnosti i zla. I nismo li mi zato ovdje – da nam Krist svojim primjerom ljubavi prema čovjeku do kraja objavi tajnu ljudskoga života; da otajstvo, život i djelo Isusa Krista, njegovo predanje do kraja na križu, njegova smrt i uskrsnuće, evanđeoska logika o dragovoljnem darivanju i umiranju po kojemu se postiže punina života, postanu nadahnućem i svjetлом svakoga od nas, naših bračnih drugova i obitelji, ali i društvenoga te socijalnog angažmana, odnosa prema radnom mjestu, prema radu, prema profesionalnim obvezama, prema volonterskom angažmanu, prihvaćanju poteškoća i prema svim područjima i dimenzijama života – svjesni da je to onaj krajnji pokazatelj istinske vjere i pobožnosti jer je uskrsna radost uvijek izvor snage i smisla za život, pa i u suočavanju s najvećim poteškoćama.

To je znala i Blažena Djevica Marija. Bila je ona realna žena. Sjetimo se samo kako pita andela Gabrijela koji joj dolazi s viješću da treba postati majkom – *Kako će to biti kad ja muža ne poznajem?*. Kako tu čudesnu trudnoću objasniti Josipu, roditeljima, društvu u ono

vrijeme? Našla sam se trudna po Duhu Svetome. Mislite da su Mariji lakše vjerovali nego što bi danas povjerovali jednoj djevojci da to kaže? Ali kada je Marija shvatila da Bog od nje nešto traži, bilo joj je teško, ali ona kaže *Fiat. Neka mi bude. Neka mi bude po tvojoj riječi.* i prihvata životne poteškoće. I baš zato što je prihvatile da bude Majkom Sina Božjega suočavala se s poteškoćama.

I zato smo, draga braćo i sestre, danas ovdje, da bi i do nas, kao i do Blažene Djevice Marije doprla poruka da je žena koja rađa blažena, da Bog po ljubavi – osobito po onoj bračnoj i obiteljskoj - čini velika djela, da se blaženstvo Isusove Majke Marije ne stječe po obilju zemaljskih dobara ili snagom moći, vlasti i utjecaja, nego životnim svjedočanstvom, poniznim, tihim, samozatajnim, poštenim i nesebičnim radom i služenjem, povjerenjem u Boga i onda kad je teško; dopuštajući mu da on svojim pozivom i svojom riječju mijenja mene i moj život, moje želje i planove, da on slaže - i da dopustim da Bog promijeni moje planove i moja očekivanja. Prihvaćenjem poteškoća, prihvaćanjem i poraza i neuspjeha, da prihvatom žrtvu i križ. Možemo mi govoriti kako nas je malo... Danas vidimo kako je ustvari čovjek najveća vrijednost. Sad kada nas nema, kada vidimo da nedostaje čak i radne snage, vidimo kako je to velika realnost – da je čovjek najveća vrednota. Inače nam se u danim okolnostima može činiti kao najobičnija floskula – a čovjek je ustvari najveća vrednota. Nema nas, draga braćo i sestre, to si moramo pošteno priznati, ne zato što smo toliko siromašni, nego zato što smo komotni. Djeca se ne rađaju ne zato što roditelji nemaju novaca, najčešće ne zbog tog razloga – nego zato što su roditelji komotni, ne žele obavezu. I zato smo danas ovdje – da si to priznamo, da se udarimo u prsa i da budemo velikodušniji poput Blažene Djevice Marije u odnosu prema Bogu i odgovorniji prema ovome društvu, da se osjetimo suodgovorni za ono što se događa i za razvoja ovoga društva.

I zato, draga braćo i sestre, kao članovi Crkve sjedinimo se s onom koja je Majka Crkve, sjedinimo se s Blaženom Djevicom Marijom, i molimo da nas dijete Isus u njezinim rukama zaštiti od zmajeva nevjera, da na On zaštiti od grijeha u našim srcima, da po nedjeljnoj svetom misi i po redovitom pristupanju svetoj pričesti u nama započne i da se trajno ostvaruje uskrsna preobrazba, po kojoj mijenjamo ovo društvo i po kojoj smo na sigurnom putu prema cilju na kojega je Blažena Djevica Marija već dospjela – a to je nebo, to je zajedništvu s Isusom Kristom i dioništvo u Božanskom Trojstvenom životu.